

INSTITUTT FOR ARKEOLOGI, KUNSTHISTORIE OG NUMISMATIKK
Frederiks gate. 3. 0164 OSLO

Telefon: 22 41 63 00, Telefax: 22 41 10 12

ARKIV

Saks nr: 02/11922

Aks nr: 2002/261 Innlevert av: CHRISTIAN STØRMEER

Adr: FURULUNDTOPPEN 17 0282 OSLO

I samband med (funn) BRUK AV METALLSPØKER på
Gårdsnavn, gårds- og bruksnr: VERBY 35/10 Værby av Tronstad (35/10) i

kirkesogn(s), prestegjeld (p), kommune(k), fylke: HURUM

BUSKERUD

ville vi være takknemlig for å få vite:

Finnerens navn: SOM OVER

Finnerens adresse: ---

Grunneierens navn: EDVARD RANVIK

Grunneierens adresse: VERBY GÅRD HOLMSBU

Har funnstedet noe særlig navn? ?

Hva slags mark og lende (åker, hage, skog, ur, strand, vann e.l.):

ÅKER, PÅ MORENERYGG

Hvis dette ikke passer, angi funnstedet ut fra faste terrengmerker
(vann, nut, vei, berghammer, trigonometrisk punkt e.l.):

Hvor dypt lå det? CA 25 cm Høyde over havet: 80m

Under hva slags arbeid? SPJELING Når? SEPT 02

Ble det sett annet av interesse (trekull, bein, aske, steinheller):

NEI

Dersom her ikke er plass nok, bruk baksiden eller nytt ark.

Ønsker De finnerlønn, eller er funnet gave til Museet? I siste tilfelle vil De få tilsendt diplom med fotografi av oldsaken/sakene. (Stryk under det som passer).

Returneres: Institutt for arkeologi, kunsthistorie og numismatikk
Frederiks gate 3 0164 OSLO

UNIVERSITETETS KULTURHISTORISKE MUSEER Universitetet i Oslo		
Saksb. MM	19 DES. 2002	Kopi
Ark:	0628-35	
Saksnr. 02/11922	Dok.nr. 1	

Vedlegg 2 / Tilhører
Sak: 02/11922-1

NOTAT

Funn av bronsecelt, Værby gbnr. 35/10, Hurum kommune, Buskerud.

Celten ble funnet ved bruk av metallsøker. Søket ble gjort umiddelbart etter automatisert potetopptaking. Viser for øvrig til funnskjema levert og utfylt av finner.

Fylkeskommunens kulturavdeling ved Geir Noddeland Dyrnæs og Svend Eidsten gikk over området. Funnstedet ligger på en svak høyderygg i terrenget, og det var på denne ryggen åkervandringen ble utført. Matjordslaget er her svært tynt, og gul sand hadde blandet seg med matjorda som følge av at potetopptakeren her hadde gått ned i grunnen. Det ble ikke observert kull eller skjørbrent stein i dette området.

Det har tidligere blitt funnet en bronsecelt i Hurum, C24931. Den er funnet på Bråten, gbnr. 9/1. Det er i dag ingen gård med dette gårds og bruksnummer. 9/1 er Hov gård. Et småbruk under Hov gård heter riktignok Bråtan, gbnr. 9/20, og ligger ved Verket på Klokkarstua (avmerket på vedlagt ØK-kart CL 38-5-2). For øvrig finnes det en gård som heter Bråten, men med gbnr. 35/62 (avmerket på ØK-kart CL 36-5-2). Beskrivelsen av C24931 i tilvekstkatalogen kan tyde på at den som nå er funnet, likner på denne fra Bråten. Disse bør sammenliknes.

Lars Groseth, 10.12.2002

Lars Groseth

Oldsaksamlingen - Arkeologisk tilvekst

Vedlegg 3 / Tilhører
Sak 02/4922-1

Bakover i katalogen

Videre i katalogen

125. Banepartiet av en stor skafthulløks dannet av en hård, kornet bergart. Bevart er kun partiet omkring skafthullet. Nuværende lengde 9,5 cm., bredde over bruddstedet 7,7 cm. Funnet for flere år siden på Rinden (gnr. 83, brnr. 7), Sande s. og pgd., Vestfold. Fragmentet har på gården vært brukt ved slaktning av griser. Gave fra gårdbruker Sven Moen, Sande. (

24 930).

126. Liten celt av bronse som Minnen I fig. 1175, men uten hempe og med bare en ophøiet munningsrand. Celten som har en noe ujevn patina har ved den ene side omtrent på midten et litet hull som følge av en feil under støpningen. Lengde 5,8 cm., bredde over eggen 3,3 cm.

Funnet for ca. 10 år siden ved pløining på flat mark på Bråten (gnr. 9, brnr. 1), Hurum pgd., Buskerud. Gave fra Anton Gulbrandsen, Sande. (

24 931).

127. Skafthulløks av hovedtypen [Rygh fig.32]R. 32, dannet av en brunlig sandsten. Øksen som er meget smukt og regelmessig dannet viser på undersiden en bøining av lengdesnittet og skråner på oversiden fra egg mot bane, så eggpartiet blir bredere enn øksen forøvrig. Over- og underside er plane, smalsidene er svakt hvelvet. Skafthullet er ganske trangt og sitter nær banen. Lengde 10,6 cm., bredde over eggen 4,1 cm.

Funnet ca. 1 m. dypt ved gravning i en bekk noe vest for fjøset på Mørkhassel (gnr. 14, brnr. 1), Sande s. og pgd., Vestfold. Gave fra Theodor Mørkhassel. (

24 932).

128. Den ene ende av et langstrakt smalt sagblad av brungul flint. Fragmentets lengde 6 cm., største bredde 2,6 cm.

Funnet ved pløining på et jorde, ca. 200 m. syd for husene på Rølles (gnr. 92), Sande s. og pgd., Vestfold. Gave fra gårdbruker Rølles, Sande. (

24 933).

129.

a. To veltildannede Nøstvetøkser med triangulært tverrsnitt. Øksene er nu temmelig forvitret så det ikke kan sees om slipning har vært anvendt. Lengde henholdsvis 14 og 14,2 cm.

b. Oval rullesten i hvis ene side er innhugget eller boret en fordypning. Lengde 12,7 cm., bredde 9,1 cm.

Funnet for ca. 10 år siden i en bakke 300-400 m. sydvest for husene på Bolstad (gnr. 44, brnr. 3), Sande s. og pgd., Vestfold. Gave fra gårdbruker Johan Bolstad, Sande. (

24 934). No. 125-129

er innbragt av museumsassistent Sven Rygge.

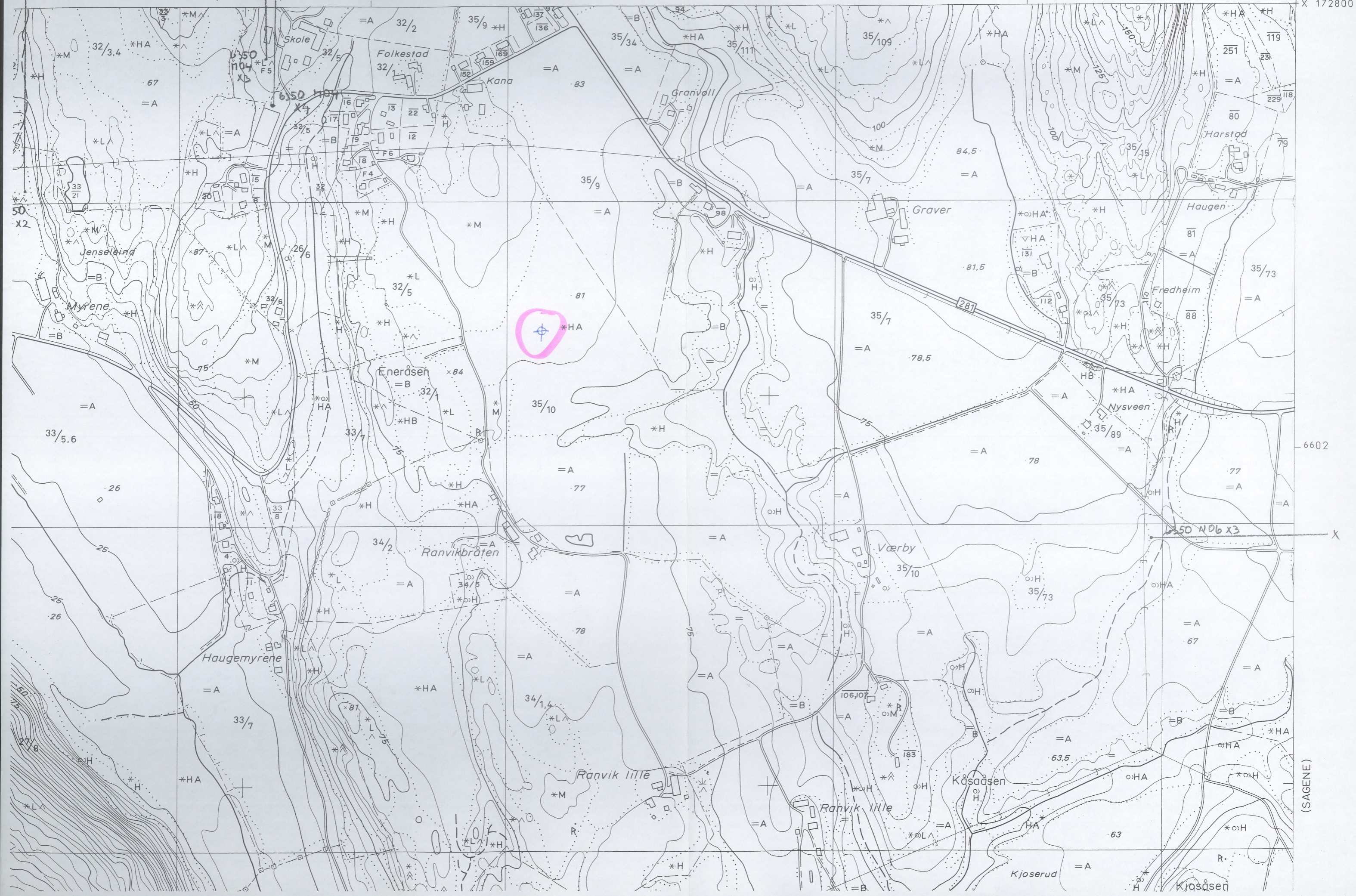
Vedlegg 1 / Tilhører
Sak: 02/11922-1

CL 36-5-2

(LILTVEDT)

584

Y -12800
X 172800

(SAGENE)

Vedlegg 4 / Tilhører
 Sak: 02/11922-1

X 180000
 Y -16000

CL 38-5-2

(KLOKKARSTUA)

ØKONOMISK KARTVERK

BUSKERUD FYLKE

Konstr. risset av: VIAK A/S
 Etter fotogrammer år: 1980

Flyopp-gave: 6350 Bilde: J 3-6

Utgitt av: FYLKESKARTKONTORET
 I BUSKERUD 1984

△ Trekantpunkt NGO, annet ○ Polygonpunkt, fotogram, grafisk best. punkt F Fotogram, numerisk koordinatbestemt NP Presisjonsnivellement, vanlig niv. • 223.5 Høde på terrengpunkt • 254.5 Kulle, med høydeopplysning Generell kurve, mellomkurve 25 Tellekurve 0 Forsenkingskurve Nullkurve Usikker kurve 233.5 Høgeste reg. v.st. i reg.vatn Høgeste beregn. flom v.stand., lågeste reg. v.st. i reg. vatn 63 Vatnhøgda fotogr. dagen i ureg.vatn 64,5/62 Høgeste og lågeste reg. vasstand i ureg.vatn	+ + + + + Riksgrense, fylkesgrense - - - - - Kommunegrense - - - - - Eiendomsgrense, vanlig, tettbebyg - - - - - Servituttgrense □ Nr.123 Riksgrensemerke × Kors i fjell, bolt i fjell △ Grensestein, grenserøys — Grensepåle, -ror, grensetre 75/9 59/20 Gårdsnummer/bruksnummer Torp A/S Eiendomskompleks 58/1F2 /22 Leietomt, små eiendommer 60/5s 59/1bs Bruksrett til skogen, barskogen 60/1,2ls /b /sl lauvskogen, beitet, slåtten Markslagsgrense = Fulldyrka, overfattedyrka jord ↓ * Gjødsla beite, barskog	○ Lauvskog, anna jorddekt fastmark ○ Blandingskog ^ Grunnlendt mark, fjell i dagen Myr A B Lettbrukt og mindre lettbrukt dyrka jord og dyrkingsjord S H Særs høg, høg bonitet for skog M L Middels, låg bonitet for skog V Dyrka myr, nøysom vegetasjon — G grunn, djup myr — Svakt omdanna torv — Sterk omdanna torv • • • • • Blokkrik, svært blokkrik dyrkingsjord T Sjødreneret dyrkingsjord □ Dyrkingsjord på tørr sand og grus — Plantemark for skog, tvilsom + Vassjuk skogsmark	Markert stein, stor liten Ur, mindre område Grus, sand i dagen Vatnkantur Elv, kanal Skjæring Bekk sikkert gjengitt Bekk usikkert gjengitt Grøft Strømretning, stryk Isbre Hus, ruin Veksthus Brygge Fiskehjell, tank Gravplass	R Fornminne K Freda kulturminne Hage, park Allé Fylling Skjæring Steinbrott Grustak, sandtak Steingjerde, gruve Skigard, trådgjerde Støttemur Dam Elveforbygning Terskel, tunnelinntak - uttak Begrensningslinje for ryddet areal	E6 Riks 35 Riks 669 Fylk Kor Priv Ann Veg Gan Sti Sti Jerr Jerr Vegu Jerr Gan

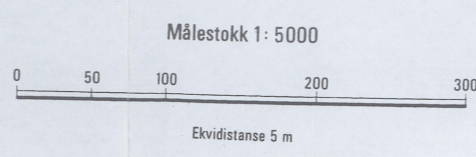
(HARALDSTANGEN)583

X 170400
Y -12800

- liten R Fornminne
- K Freda kulturminne
- Hage, park
- Allé
- Fylling
- Skjæring
- Steinbrott
- Grustak, sandtak
- Steingjerde, gruve
- Skigard, trådgjerde
- Støttemur
- Dam
- Elveforbygning
- Terskel, tunnelinntak - uttak
- Begrensningslinje for ryddet areal

- E6 Riksveg, motorveg
- 35 Riksveg
- 669 Fylkesveg
- Kommunal bilveg
- Privat bilveg
- Annen kjørbart veg
- Veg i tunnel
- Gang-, sykkelveg
- Sti, sikkert gjengitt
- Sti, usikkert gjengitt
- Jernbane, enkeltspor, dobbeltspor
- Jernbane i tunnel
- Vegbru
- Jernbanebru
- Gangbru

- Klopp
- Busslomme, møteplass
- Vegbom
- Lita ferje
- Kjørbart vad
- Kraftoverføring, posisjonsbestemte master
- Kraftoverføring uten posisjonsbestemte master
- Transformator i stolpe
- Transformatorstasjon
- Antennemast
- Telefonlinje, posisjonsbestemte stolper
- Telefonlinje, uten posisjonsbestemte stolper
- Pelebunt med linse
- Sjømærke

Merker i rammekanten for UTM-rutenett; Sonebelte 32.V.
Grensene på kartet er ikke rettsgyldige.
Fornminner: Registrert

CL037-5-3	CL037-5-4	CM037-5-3
CL036-5-1	CL036-5-2	CM036-5-1
CL036-5-3	CL036-5-4	CM036-5-3

HURUM BUSKERUD
HARALDSFJELL CL 036-5-2

UNIVERSITETET I OSLO

Christian Størmer
Furulundtoppen 17
0282 Oslo

Deres ref:
Vår ref: 02/11922 -4
Saksbehandler: MIM

Oslo 27. mai 2004

UNIVERSITETETS KULTURHISTORISKE MUSEER

Oldsaksamlingen., Vikingskipshuset, Myntkabinettet,

Etnografisk museum

Postboks 6762 St. Olavsplass

N-0130 Oslo

Besøksadresse
Frederiks gate 3

Telefon: 22 85 95 99

Telefaks: 22 85 95 24

E-mail: mieko.matsumoto@ukm.uio.no

Bronsecelt (C.53531) fra Værby av Tronstad (35/10), Hurum kommune, Buskerud

Universitetets Kulturhistoriske Museer, UKM, vil med dette takke for en holkøks av bronse som ble funnet av deg, og er hentet og innlevert til museet av Fylkesarkeolog Lars Groseth den 10. desember 2002, sammen med andre metallgjenstander. Det innleverte funnet vil inngå som en del av museets samlinger fra Hurum kommune.

Gjenstanden (C.53531) er en liten udekorert holkøks (celt) av bronse, trolig uten øre. Holkåpningen er brukket. Øksen er smal med rett egg, og er tydelig fasettert. Nåværende holkåpning er tilnærmet rund, ujevnt tykk og har åttekantet tverrsnitt. Øksen er mye skadet over det hele og har noe materiale fastrustet på yttersiden.

Øksen dateres til yngre bronsealder, ca 1000-500 f.Kr. Slike små holkøkser kalles gjerne miniatyrceletter. Det er to forskjellige måter å skjefte bronseøkser på: en for avsatsøkser og en annen for holkøkser eller celter, som du ser på vedlagte tegninger (kilde: B. Magnus og B. Myhre 1976 *Norges historie* bind 1: side 126). Disse bronsegjenstandene er laget i støpeteknikk, og man kjenner til to støpeteknikker i bronsealderen: støping i tapt voks og støping i fast form. For fremstilling av en delvis hul gjenstand som en holkøks, gjorde man slik: man satte en leirkjerne inn i støpeformen, og helte støpemassen inn i mellomrommet mellom klebersteinsformen og kjernen. Når bronzen var kald, var det bare å skille formene, fjerne kjernen og pusse det ferdige produktet.

Bronsealderen her i Norge markerer seg som en periode med sterk innflytelse av kontinental kultur. Begynnelsen av yngre bronsealder i Skandinavia er samtidig med jernalder i Europa. Yngre bronsealder var en jordbrukskultur, og boplassene fra denne perioden finnes både i fjellet og ved kysten. Branngraver, gravrøyser, helleristninger med jordbrukskulturens innslag, gjemte skattefunn samt fortsettelse av steinredskap som flateretsjerte pilspisser, er noe av det som representerer kulturen.

Når det gjelder de åtte runde metallgjenstandene, ble de først røntgenfotografert på Konserveringsseksjonen. De ble også undersøkt av myntekspertene på Myntkabinettet, og av samlingsansvarlig for Middelalder. Det viste seg at de ikke har noen dekor under de sterkt rustete overflatene. De kan være påbegynte knapper, dvs. emner til knapper. Siden de mangler dekor, kan det ikke bestemmes hva de er, og de kan heller ikke tidfestes. Vi har derfor ikke plikt til å beholde dem på museet. Dersom du ønsker å få dem returnert, vennligst send beskjed til undertegnede i løpet av to uker.

Vi vedlegger diplom med bilde av gjenstanden.

Vennlig hilsen

Ellen Høigård Hofseth
Seksjonsleder

Mieko Matsumoto
Museumskonsulent

Kopi: Buskerud fylkeskommune, kulturavdelingen
Distriktsansvarlig, Fornminneseksjonen, UKM

University Museum of Cultural Heritage
University of Oslo

UNIVERSITETETS
KULTURHISTORISKE MUSEER
OLDSAKSAMLINGEN

takker

Christian Størmer

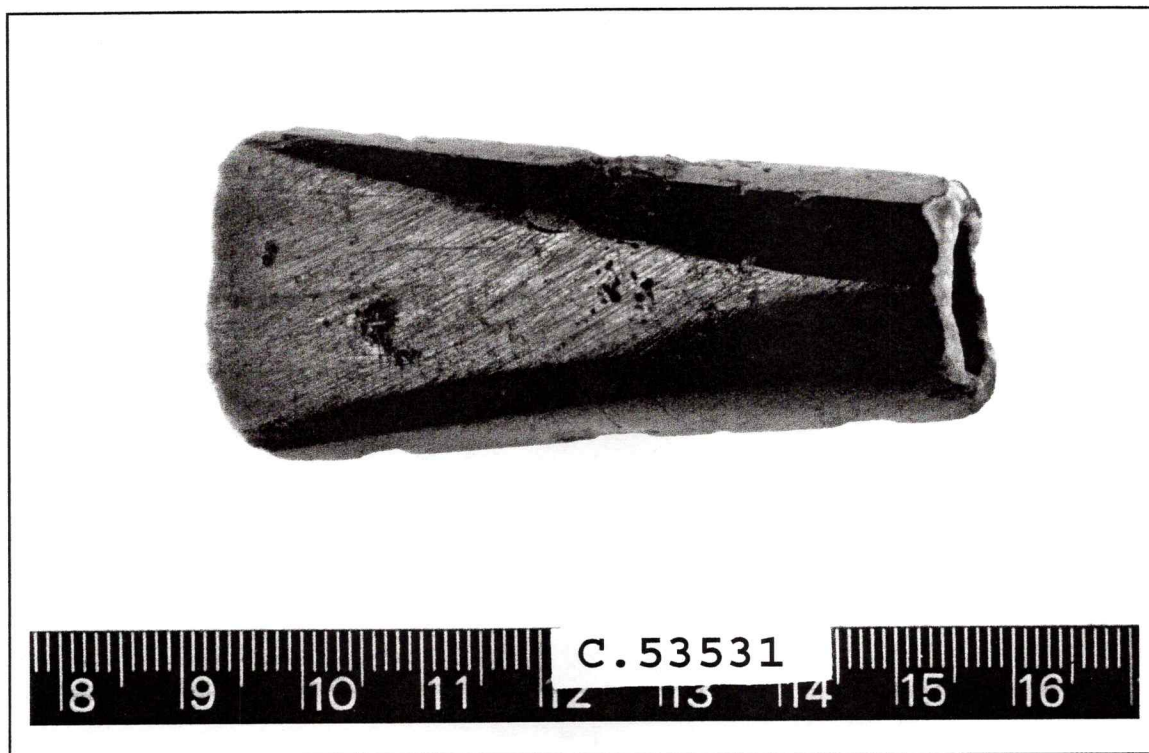
for

Celt av bronse

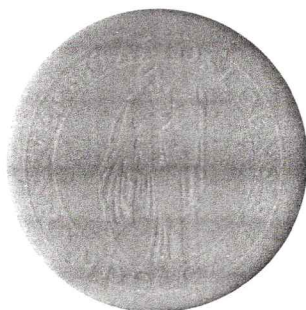
museumsnr. C.53531

funnet på Værby av Tronstad (35/10), Hurum kommune, Buskerud

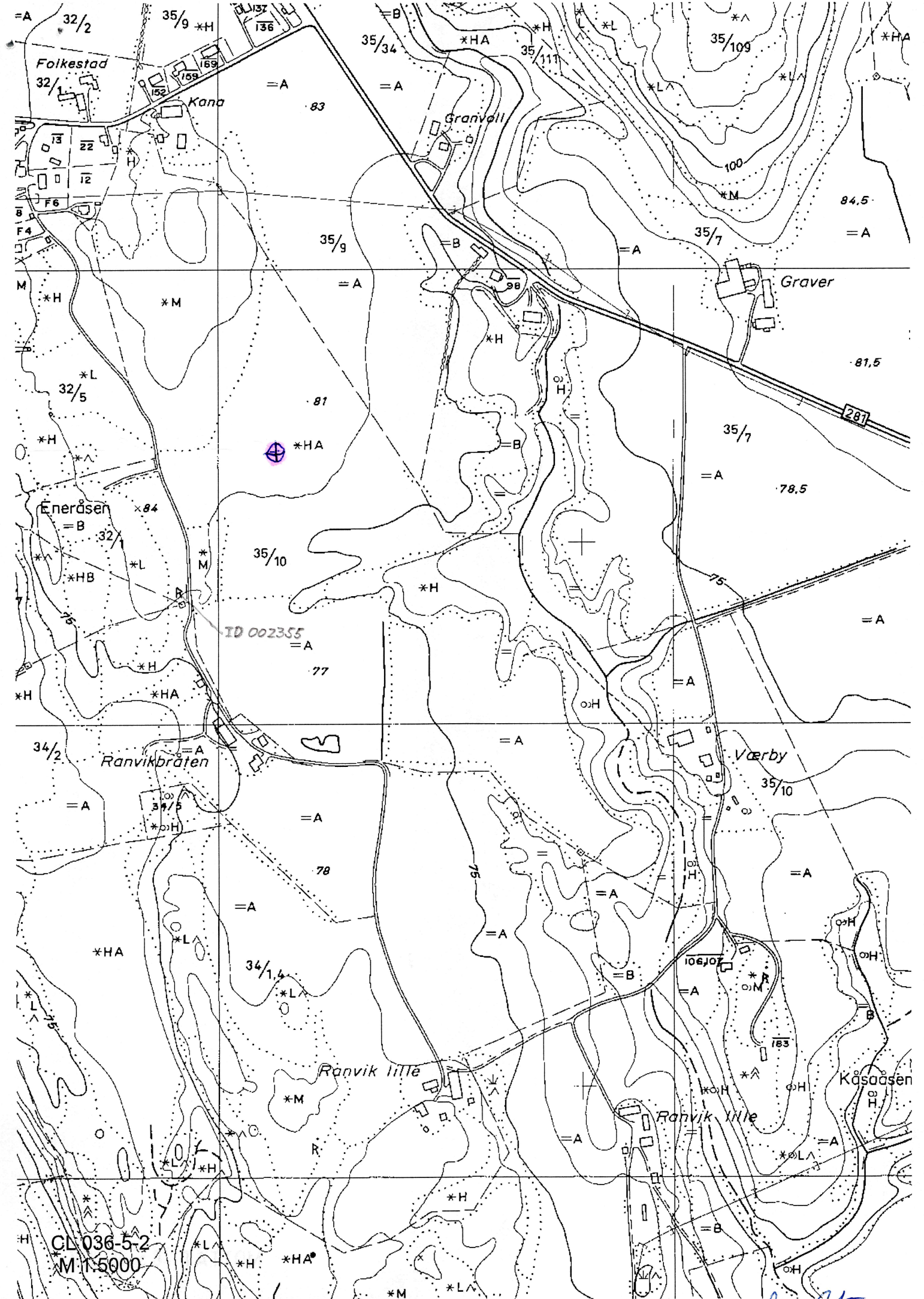
Funnet er fra yngre bronsealder

Oslo 27. mai 2004

Museumsdirektør
Egil Mikkelsen

ID 002355

CL 036-5-2
M 1:5000

FUNNSTED CELT (2002/261) C.53531

Civ. Sten